

Civil-Társ Trust Programiroda 2005

A Trust-program

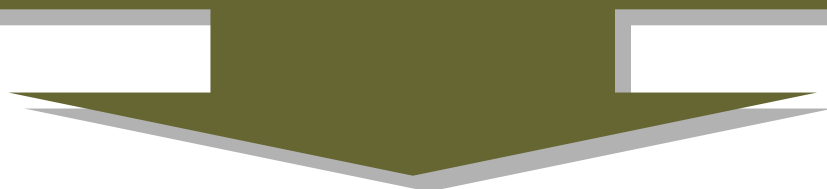

A közép-kelet-európai régióban működő **Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe** elnevezésű program részeként 2003-ban Magyarországon is elindult a nonprofit szektor felzárkóztatása és felemelkedése érdekében létrehozott Trust-program.

Hazánkban az **Ökotárs Alapítvány** a jogi-, szabályozási környezet átalakításának elősegítésével járul hozzá a hazai nonprofit szektor fenntarthatóságának növeléséhez.

Céljaink

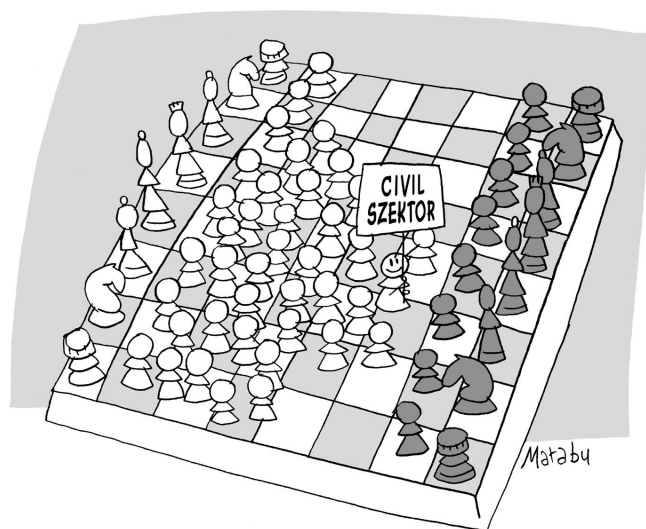
Az Ökotárs Alapítvány által koordinált Civil-Társ Trust Programiroda megalakulása óta elkötelezett szereplője a magyarországi civil szektor megerősítésért és fenntarthatóvá tételért folytatott küzdelemnek.

A magyar nonprofit jogrendszer átalakítására tett javaslatainkkal, kezdeményezéseinkkel célunk, hogy a szektor sajátos érdekeit középpontba állító, a hazai civil szektor tényleges fenntarthatóságához hozzájáruló jogszabályok jöjjenek létre.

Támogatásainkkal olyan programok, kutatások megvalósításához járulunk hozzá, amelyek a civil szektor fenntartható fejlődésének irányába hatnak.

Legjelentősebb programjaink 2005-ben

Civil Jövőkép – Átfogó non-profit jogi reform koncepció összeállítása

A közfeladat-ellátásban való civil részvétel és az egyesületek bírósági nyilvántartásba vételi gyakorlatának átfogó vizsgálata

Aktív szerepvállalás a Civil Lobbi Kerekasztal és a Civilek az NFT Nyilvánosságáért munkacsoport tevékenységében

Legjelentősebb programjaink 2005-ben

Közreműködtünk a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló törvény előkészítésében és támogatásában

Részt vettünk a Nemzeti Civil Alapprogramról szóló rendelet módosításának előkészítésében

Kialakítottuk és közvetítettük az elektronikus információszabadságról szóló törvényvel kapcsolatos álláspontunkat

Széles körben megismertettük a Civil Jövőkép koncepcióban megfogalmazott javaslatainkat a döntéshozókkal

I. Civil Jövőkép – Átfogó nonprofit reform koncepció

Küldetésünk

A Civil-Társ Trust Programiroda vállaltan a független és fenntartható hazai nonprofit szektor szabályozásának elősegítését tűzte ki célul.

A Trust Program keretében a Civil-Társ Trust Programiroda számos civil szervezet, prominens civil vezető és nonprofit jogászok - így az Ökotárs Alapítvány, mint a magyarországi Trust program vonatkozó részének koordinátora, a Nonprofit Szektor Analízis Program (EMLA Egyesület), valamint az Európai Nonprofit Jogi Központ (ECNL) - közreműködésével kezdte meg egy, a civil társadalom egészére vonatkozó, koherens, minden eddiginél átfogóbb jogi koncepció kidolgozását.

I. Civil Jövőkép – Átfogó nonprofit reform koncepció

A koncepció - egyedülálló módon - a mai magyar nonprofit jogi szabályozást átfogóan és stratégiai jelleggel vizsgálja, hiszen a magyar civil szervezetek létrehozásával és működésével kapcsolatos problémák, a civil szervezetek és az állami, önkormányzati szektor közötti tisztázatlan viszonyok feloldása csak komplex gondolkodással mehet végbe.

A tervezet adekvát megoldást biztosít az egyes szektorok képviselőinek – így a politikusok, az államigazgatási szférában működő kodifikációs csoportok, illetve a nonprofit szakértők és jogászok – további együttműködéséhez.

I. Civil Jövőkép – Átfogó nonprofit reform koncepció

Civil
nyilvánosság

Az év elején záruló road-show állomásain bemutattuk a koncepció tervezetét, így a vidéki kerekasztal-beszélgetéseinken résztvevő civil szervezetek közreműködésével véglegesíthettük a Civil Jövőkép – Átfogó nonprofit jogi reform koncepciót.

Direkt
lobbi

Felvettük a kapcsolatot az Országgyűlés illetékes bizottságainak tagjaival, valamint a minisztériumok és politikai pártok illetékeseivel. Mindemellett levélben fordultunk az országgyűlési képviselőkhez, amelyben bemutattuk a koncepciót.

Pozitív
visszajelzések

Számos pozitív visszajelzés érkezett a politikusoktól parlamenti képviselőktől; az illetékes minisztériumok támogatásukról biztosították a Programirodát.

I.1 Közfeladat-ellátásban való civil részvétel jogi akadályai

A civil szektor egyik fontos társadalmi funkciója a közfeladatok hiányzó vagy hiányos állami feladatellátásának pótlása, kiegészítése. **A civil nonprofit szervezetek bevonása a közfeladat-ellátásba a elősegíti költségvetési keretek hatékonyabb felhasználását, és javítja az állami funkciók gyakorlásának hatékonyságát.**

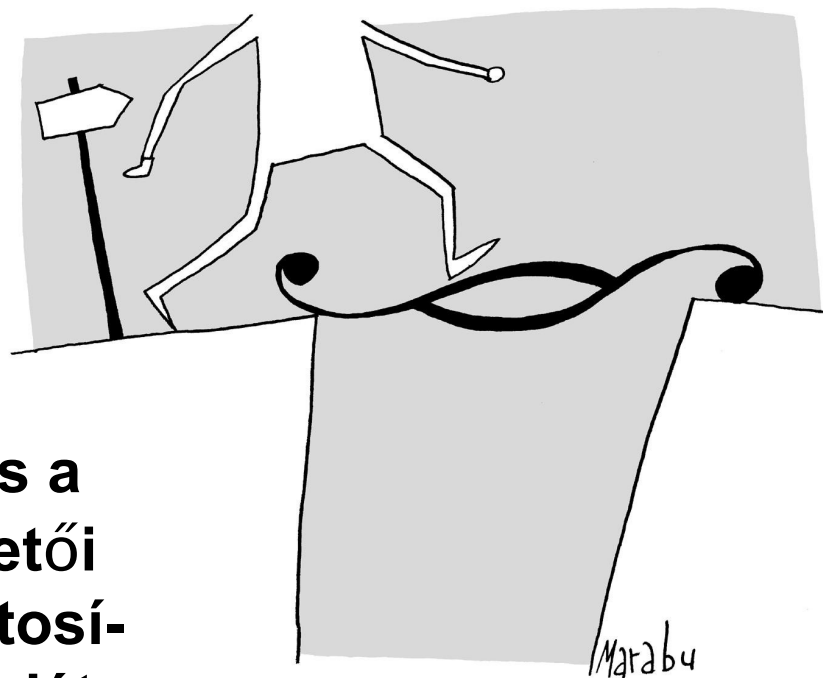
Ebből a feltevésből kiindulva határozta el a Programiroda, hogy feltérképezi a magyar civil szektor szerepvállalását a közfeladat-ellátásban.

Közvetlenül az országgyűlési képviselőkhez fordultunk.

A Programiroda által finanszírozott kutatás eredményeit bemutattuk az Országgyűlés illetékes bizottságainak, valamint a minisztériumok és politikai pártok illetékeseinek.

A tanulmányt a nyilvánosság számára is elérhetővé tettük.

I.1 Közfeladat-ellátásban való civil részvétel jogi akadályai

A minisztériumok és a politikai pártok vezetői támogatásukról biztosították a Programirodát a reform alapjait jelentő további kutatásokkal kapcsolatban.

I.2 Az egyesületek bírósági nyilvántartásba vételi gyakorlata

A Programiroda aktív részvételével és támogatásával nonprofit jogászok és civil szakértők 2005. nyarán kezdték meg a civil nonprofit szervezetek bírósági nyilvántartásba vételének átfogó vizsgálatát.

A felmérés során 19 megyében, valamint Budapesten nyilvánítottuk ki a NOSZA X Megyei/ Budapesti Közhasznú Egyesület a Nonprofit Szervezetek Jogaiért létrehozására vonatkozó elvi szándékunkat.

A szó szerint megegyező alapszabályok különböző bíróságokhoz történő egyidejű benyújtásával szakértőink a bíróságok nyilvántartásba vételi gyakorlatának összehasonlító elemzését kívánták elkészíteni.

I.2 Az egyesületek bírósági nyilvántartásba vételi gyakorlata

Személyes találkozók

A kutatás eredményeiről eredményesen egyeztettünk Lomnici Zoltánnal, a Legfelsőbb Bíróság és az Országos Igazságszolgáltatási Tanács elnökével.

Széles körű tájékoztatás

A kutatás zárótanulmányát elérhetővé tettük a nyilvánosság számára, illetve tájékoztatásul megküldtük az igazságszolgáltatási intézmények vezetőinek, politikai döntéshozóknak, civil szervezeteknek, az egyetemi könyvtáraknak és tudományos diákköröknek.

Hosszú távú céljaink

Az eredmények további közreadásával célunk, hogy a Magyar Köztársaság állampolgárai kiszámítható, előre látható keretek között gyakorolhassák az egyesülés szabadságára vonatkozó jogukat.

II. Civil Lobbizási Kerekasztal és a Civilek az NFT Nyilvánosságáért munkacsoport

A Programiroda kezdeményezésére a Kerekasztal azon civil nonprofit szervezetekből jött létre 2003-ban, amelyek a tevékenységük során gyakran használják az érdekérvényesítést és a lobbizást. A Kerekasztal tagjai önkéntes alapon vesznek részt a közös munkában, a találkozókban azokban a kérdésekben egyeztetnek, amelyek a civil szektor szélesebb körét érintik.

Aktívan bekapcsolódtunk a – jórészt a kerekasztalban is együttműködő – szervezetek által létrehozott munkacsoportba, amelynek célja II. Nemzeti Fejlesztési Terv nyilvánosságának megteremtése, illetve az ország közép és hosszú távú jövőjét meghatározó kapcsolódó programok széles körű társadalmi egyeztetésének elemzése és nyomon követése.

Tevékenységünkkel hozzájárultunk ahhoz, hogy felhívjuk a figyelmet az állami és uniós pályázatokon nyertes civil pályázók számára nyújtott támogatások pályázati kiírásoknak megfelelő ütemezésével kapcsolatos problémáira, annak érdekében hogy a civil szektor kezdeményezései tervszerűen indulhassanak el.

II. Civil Lobbiz Kerekasztal és a Civilek az NFT Nyilvánosságáért munkacsoport

A fenti projektek nyomán a következő eredményekről számolhatunk be

Közös álláspontunk kialakítása után a miniszterelnökhöz és a Nemzeti Fejlesztési Hivatal vezetőihez, valamint az érintett minisztériumok illetékeseihez fordultunk: személyes találkozókon vitattuk meg a társadalmi egyeztetés hiányosságait és negyedévente jelentést tettünk közzé

Programjaink során minden esetben jelentős hangsúlyt helyeztünk a nyilvánosság széles körű tájékoztatására.

III. Közérdekű önkéntes tevékenységről szóló törvény

A magyar jogrendszerben az önkéntes tevékenységnek korábban nem volt egyértelmű a jogi helyzete, így az önkéntes tevékenység számos akadályba ütközött.

A TRUST Programiroda aktívan támogatta az Önkéntes Központ Alapítványt és ezzel szerepet vállalt a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló törvény megszületésében.

Észrevételeinkkel, javaslatainkkal hozzájárultunk ahhoz, hogy az önkéntesség intézményének szabályozása a magyarországi sajátosságok figyelembevételével történjen meg.

A Parlament által 2005 júniusában elfogadott törvény hozzájárul az önkéntes tevékenység jogi, gazdasági hátterének megnyugtató rendezéséhez; hosszú távon a társadalmi szolidaritás erősítéséhez.

IV. Nemzeti Civil Alapprogram

A Programiroda és más támogató szervezetek többéves adományozói tapasztalatukra alapozva 2003 óta tevékenyen részt vállalnak a Nemzeti Civil Alapprogram (NCA) Tanácsa és Kollégiumai kezdeti tevékenységét, indulását, valamint folyamatos működését elősegítő javaslatok megfogalmazásában.

Az NCA működését szabályozó rendelet módosításához fűzött állásfoglalásunkban **2005-ben is a szervezet hosszú távú, gyakorlati működését racionalizáló javaslatokkal** élünk

IV. Nemzeti Civil Alapprogram

Szerepvállalásunk eredményeként

Állásfoglalásunkkal mind a politikai döntéshozók, mind pedig a civil és a szélesebb nyilvánosság előtt megjelentünk.

A döntéshozókkal és a minisztériumi munkacsoportokkal folytatott egyeztetéseken a Programiroda számos javaslata elfogadásra került, és bekerült az új normaszöveg-tervezetbe.

V. Elektronikus információszabadság

Az elektronikus információszabadságról szóló törvény elfogadásával Magyarország jelentős mértékben csökkentette nemzetközi lemaradását az e-információszabadság területén, valamint lehetőséget biztosít a közsféra átláthatóságának növelésére, illetve a közérdekű adatok megismerhetőségére és ellenőrzésére.

Támogattuk a törvénnyel kapcsolatos civil felvetéseket, hiszen az elektronikus információszabadságról szóló törvény elfogadásával a Programiroda által képviselt értékek, vagyis az átláthatóság és a nyilvánosság biztosítása irányába történt jelentős előrelépés.

V. Elektronikus információszabadság

A Programiroda észrevételeivel hozzájárult egy olyan jogszabály létrejöttéhez, mely alkalmas arra, hogy minden magyar állampolgár számára biztosítsa alkotmányos jogai érvényesülését.

Csatlakoztunk az elektronikus információszabadság ügyét zászlajára tűző **Társaság a Szabadságjogokért (TASZ)** véleményéhez.

Közösen tudtunk fellépni mind a minisztériumi törvény-előkészítés során, mind pedig a parlamenti szakaszban a közérdekű adatok nyilvánosságát elősegítő törvény esetleges hiányosságaival szemben.